

[Svend Haugaard.]

man, som det også blev nævnt af justitsministeren, hævdede, at forestillingen om deres omfang er stærkt overdreven. Dette er naturligvis muligt; ifølge sagens natur foregår alt om kartotekerne i en tys-tys atmosfære, og kun når man har uheld, slipper der noget ud. Vi har på den anden side ikke nogen garanti for, at omfanget ikke i stedet er større, end man almindeligvis forestiller sig. Ministeren sagde, at antallet af registreringer var blevet halveret; jeg vil gerne spørge, om det drejer sig om de nye registreringer eller om dem, der stod i kartoteket i forvejen.

Men alene ved deres tilstedeværelse har kartotekerne en hæmmende virkning på folks standpunkttagen. Måske er det også et af formålene — jeg ved det ikke — men det er så i hvert fald ikke særlig demokratisk og efter min mening direkte i strid med grundloven. Der findes mange forsigtige mennesker, som gerne vil avancere, og som nødig vil risikere at skade sig selv på nogen måde; risikoen for, at éns udtalelser og handlinger bliver registreret og brugt imod én ved passende lejligheder, får mange til at nøjes med de ufarlige meninger. Derved svækkes den opposition fra progressive bevægelser, som i høj grad er med til at holde demokratiet frisk.

Naturligvis spiller det en rolle for kartotekernes virkning, hvem der er øverste ansvarlige leder for deres administration. Jeg vil gerne her indskyde, at jeg har en meget betydelig tillid til justitsministerens nøgterne og sunde bedømmelse; men dette klarer alligevel ikke sagen, for dels kan ministre skifte, dels har alene bevidstheden om kartotekernes eksistens som nævnt en virkning i sig selv, og dels kan der selv under de nuværende ministerforhold ske betydelig tilsidesættelse af enkeltpersoners rettigheder, fordi kartotekerne har registreret og videregiver en række ikke-relevante oplysninger om de pågældende.

Forslagsstillerne ønsker derfor principielt en lovgivning, der standser registreringen af al ifølge grundloven ikke ulovlig virksomhed. Det bør tilføjes, at det naturligvis også gælder for militære myndigheders politiske kartoteker.

Som ventet fik vi her i dag at høre, at vi over for NATO har forpligtet os til at

registrere det, vi med et dårligt udtryk kalder de venstreorienterede kredse. Forslagsstillerne vil ikke uden videre lade hånt om de givne løfter, selv om disse kan synes givet noget letsindigt; men vi vil henvise til, at forudsætningen i mellemtiden kan være ændret, og at eventuelle givne løfter i hvert tilfælde vil kunne tages op til revision i forbindelse med vor stilling til NATO-traktaten efter 1969.

Jeg kender ikke det nøjagtige antal politifolk beskæftiget i forbindelse med kartotekerne, men omkring de 100 heltidsansatte bliver vist ikke noget helt forkert tal foruden en hel del med bijob, og det ville da ikke være nogen ubetydelig besparelse, om disse blev sat til nyttigere arbejde.

Også den meningsløse kontrol med danske borgeres udenlandsrejser bør nu høre op. Regeringen har taget et påskønnelsesværdigt initiativ til fremme af kontakten mellem lande i Øst- og Vesteuropa, hvor ikke mindst rejser kan være et værdifuldt led. Men kartotekernes registrering af rejser til lande i Østeuropa virker direkte imod regeringens initiativ, fordi de forsigtige foretrækker Spanien, der ejendommeligt nok er ufarligt for éns omdømme, i stedet for f. eks. Polen og Rumænien.

Forslagets følgende punkter er i mindre grad end de første dækket ind af hensynet til politisk frihed, men til gengæld lige så stærkt af retten til personlig integritet. Reglerne for politiets videregivning af oplysninger om idømte bøder og kriminelle straffe trænger til revision; bøder og bagatelstraffe må efter min mening helt udgå som relevante oplysninger, og hvad andre straffe angår, må der tages størst muligt hensyn til de pågældendes muligheder for at kunne gøre sig gældende på det normale arbejdsmarked. Oplysninger om eventuelle perioder under børneforsorg må det betragtes som helt uansvarligt at videregive.

Man kan næppe i vort samfund med den stadig forøgede koncentration af virksomheder og den forøgede gensidige afhængighed gennem specialisering undgå, at banker og forretningsdrivende har behov for bureauer, der kan give oplysninger om ustabile kunder, som i forretningslivet ikke er værdige til almindelig tillid, eller at virksomhederne har et lignende behov for oplysninger om arbejdssøgenes evner. Vi har